

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 6. února 2025

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

V TRASE PLÁNOVANÉ DOSTAVBY PRAŽSKÉHO OKRUHU NAŠLI ARCHEOLOGOVÉ HROB "BOJOVNÍKA"

Na dalším zkoumaném úseku plánovaného okruhu v katastru městské části Praha-Dubeč odkryli pracovníci Archeologického ústavu AV ČR, Praha, pohřebiště z doby stěhování národů: celkem 37 hrobů, z nichž byly všechny až na jeden vykradeny. Ten se vyznamenal i svou podobou – hrob "bojovníka" byl největší, nejhlubší a dochovala se v něm bohatá výbava.

Hrob "bojovníka" byl skoro tři metry hluboký a s rozměry více než 3 × 2 metry se výrazně odlišoval od ostatních. Jeho výjimečnost podtrhuje i skutečnost, že se nacházel mimo hlavní část pohřebiště.

„Zajímavá byla úprava hrobu, který byl na povrchu velmi pravděpodobně označen malou mohylou a mělkým žlábkem, i samotné pohřební jámy, ve které jsme identifikovali obvodovou římsu či lavici podél delší stěny, tzv. niku, a pozůstatky dřevěné rakve. Na lavici bylo při ukládání těla položeno kopí, pravděpodobně s ratištěm, protože jeho hrot jsme našli zaražený do stěny pohřební jámy. V tulejce se dokonce ještě dochovaly nepatrné stopy po ratišti,“ popisuje Petra Maříková Vlčková z Archeologického ústavu AV ČR, Praha, vedoucí výzkumu tohoto úseku. V tomto jediném nevykradeném hrobě se dochovala bohatá pohřební výbava. *„Můžeme zmínit například železný meč, nůž, prubířský kámen v dřevěném pouzdře, brousek, minimálně dvě velké keramické nádoby, součásti opasku či spony,“* říká vedoucí výzkumu.

Na pohřebišti archeologové objevili i několik dalších větších hrobů, u kterých se na povrchu podařilo také identifikovat mělké žlábkové stopy po nadzemní konstrukci. Uvnitř se nacházely lavice po obou delších stěnách a původně i mohutné dřevěné rakve. Z výbavy se dochovaly keramické nádoby, železné zbraně (meče, kopí a sekerka) a ozdoby, korálky (keramické, bronzové, jantarové a skleněné – jednobarevné, vícebarevné i tzv. millefiori – „tisíc květů“, vyráběné z různobarevných skleněných tyčinek spájených dohromady) či přesleny.

Ostatní hroby, které tvořily řady či malé skupiny, se odlišovaly tím, že chyběla vnitřní úprava hrobové jámy; avšak i ty byly pravděpodobně překryty malou mohylou. *„Nejednalo se ale o chudě vybavené hroby, i tyto obsahovaly keramické nádoby, korálky ze skla nebo jantaru, spony či náramky a železná kování z nedochovaných nádob,“* upřesňuje Petra Maříková Vlčková.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Jaroslav Řídký
Archeologický ústav AV ČR, Praha
ridky@arup.cas.cz
+420 734 445 333

Archeologům se podařilo v blízkosti pohřebiště identifikovat také stopy po sídlišti pravděpodobně ze stejného období v podobě jam a několika polozemnic datovaných pomocí keramických nálezů.

Největší pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů

V současnosti vědci prozkoumávají pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů (eneolit, 2500–2200 př. n. l.). Zatím se podařilo na dvou lokalitách zdokumentovat téměř 80 hrobů, což je zatím největší známé pohřebiště této kultury v Čechách. V tomto období lidé pohřbívali mrtvé podle velmi specifického pohřebního ritu. Muži byli ukládáni na levém boku, hlavou k severu a obličejem k východu, zatímco ženy spočívaly na pravém boku a s hlavou k jihu. Kolem těl byla rozložená pohřební výbava, především keramické nádoby, kamenné nástroje a drobné kostěné šperky. „V těsném sousedství jednoho z pohřebišť byla odkryta skupina 45 zásobních jam, pravděpodobně pocházejících ze stejného období. Jámy byly nahloučené tak blízko u sebe, že plocha výzkumu trochu připomínala ementál,“ popisuje s trochou nadsázky Petra Maříková Vlčková.

Záchranný archeologický průzkum pokračuje a nezdržuje

Archeologové v součinnosti s Ředitelstvím silnic a dálnic (ŘSD) pokračují se záchranným archeologickým výzkumem v trase plánované dostavby Pražského okruhu v úseku D1 – Běchovice. Od letošního května, kdy na chybějící úsek Pražského okruhu [zamířila těžká technika](#), už zdokumentovali více než 10 000 archeologických objektů. Slavnostní předání již prozkoumané plochy a oficiální zahájení stavby se uskutečnilo 16. prosince.

Připravovaná trasa D1 – Běchovice vede oblastí, kterou procházeli a osídlovali lidé už od pravěku, a tak ji nejdříve musejí prozkoumat archeologové na základě předem daného harmonogramu prací podle smlouvy s ŘSD – záchranný archeologický výzkum samotnou stavbu nijak nezdržuje.

Výzkum vedou pracovníci pražského Archeologického ústavu AV ČR ve spolupráci s Ústavem archeologické památkové péče středních Čech a společností Osina Archo. Vyhodnocení terénní dokumentace, konzervace a zpracování nálezů potrvá několik dalších měsíců.

Více informací:

Petra Maříková Vlčková
Archeologický ústav AV ČR, Praha
marikova_vlckova@arup.cas.cz
telefon: 736 780 129

Fotogalerie, zdroj ARÚ AV ČR:

Pohled na skrytou plochu jedné z retenčních nádrží budoucího obchvatu Prahy u Netluk

Pro odkrytí pohřbu bojovníka z doby stěhování národů museli archeologové použít bagr – hrob byl uložen více než tři metry pod úrovní současného terénu.

Soubor skleněných korálek z jednoho hrobu z doby stěhování národů

Polozemnice z doby stěhování národů s částečně dochovaným otopným zařízením

*Bohatě vybavený hrob ženy, která kromě pěti keramických nádob (jedna je ukrytá pod nohama) měla kolem hlavy rozprostřené drobné kostěné ozdoby (tzv. knoflíky s V-vrtáním).
Eneolit – kultura zvoncovitých pohárů*

Soubor tří malých hrnků, které byly nalezené v jednom z hrobů kultury se zvoncovitými poháry